

Siroul permanent al Senatului
Bp 374 106.08.2018

SENATUL ROMÂNIEI
106.08.2018

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antiromânismului

Analizând propunerea privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antiromânismului, (B374/02.07.2018), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3489/4.07.2018 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D726/4.07.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect reglementarea unor infracțiuni și stabilirea pedepselor aplicabile în cazul săvârșirii acestora, în scopul prevenirii și combaterii „antiromânismului”.

Prin conținutul și obiectul reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h), din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.Senatul.

2. Menționăm faptul că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Precizăm că o altă propunere legislativă având același obiect de reglementare și conținut similar a fost transmisă spre avizare Consiliului Legislativ de către Secretarul General al Senatului cu adresa nr.367/28.06.2018.

Pentru evitarea paralelismelor și pentru o mai bună sistematizare a conținutului normativ al actului, sugerăm ca cele două propuneri legislative să fie dezbătute concomitent.

4. Referitor la soluția legislativă propusă, relevăm faptul că, pentru prevenirea și combaterea incitării la ură națională, rasială sau religioasă, la discriminare și la săvârșirea de infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război a fost adoptată **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.31/2002** privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.107/2006, cu modificările și completările ulterioare. De aceea, în ceea ce privește „ura împotriva românilor”, este de analizat dacă aceasta nu este, de fapt, asimilată noțiunii de „xenofobie”, manifestările de acest tip fiind deja incriminate în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.31/2002.

În această situație, incriminările prevăzute în cuprinsul proiectului ar avea caracterul unor reglementări paralele în raport cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr.31/2002. În măsura în care s-ar dori, totuși, existența unei reglementări distincte, ar trebui să se stabilească raportul dintre noua reglementare și actul normativ sus- menționat.

5. Constatăm că propunerea legislativă este structurată similar **Legii nr.157/2018** privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, iar soluțiile legislative preconizate sunt **asemănătoare** cu cele cuprinse în art.1 – 6 din această lege.

Potrivit Expunerii de motive la **Legea nr.157/2018**, definiția noțiunii de „**antisemitism**” a avut în vedere definiția elaborată în cadrul reuniunii plenare de la București, din 23-26 mai 2016, a **Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului**, organizație la care România este membru cu drepturi depline din anul 2004.

Întrucât definirea noțiunii de „antisemitism” are la bază realități istorice specifice, clar determinate, este de analizat dacă definirea noțiunii de „antiromânism” într-un mod asemănător este de natură să contureze cu suficientă precizie conținutul acesteia.

De altfel, conceptul de „**comunitate românească**” utilizat în definirea noțiunii de „antiromânism”, este incompatibil cu dispozițiile constituționale, așa cum a reținut Curtea Constituțională prin **Decizia nr.682/2012**. Potrivit acestei decizii, „*sintagma "poporul român" pe*

care legiuitorul constituant o folosește atunci când, în art.2 alin.(1) stabilește că "suveranitatea națională aparține poporului român", implică în mod necesar unitatea și unicitatea poporului, fiind incompatibilă cu identificarea, în cadrul poporului român și pe teritoriul României, a unor structuri bazate pe apartenența la etnia română - "comunități românești"... ”

6. Menționăm că necesitatea definirii cu exactitate a noțiunii de antiromânism se impune și pentru faptul că acțiunile și manifestările care se subscriu acesteia sunt incriminate prin proiect, astfel că normele trebuie să respecte cerințele de previzibilitate pentru ca destinatarii acestora să-și adapteze conduita.

Cu privire la caracterul previzibil pe care trebuie să îl îndeplinească orice normă juridică, Curtea Constituțională, prin **Decizia nr.363/2015**, a reținut următoarele: „Curtea observă că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se **previzibilitatea**, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (...) O lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita.”

7. Norma din cuprinsul **art.5** nu poate fi adoptată, întrucât un stat nu poate stabili competența **exclusivă** a organelor sale judiciare pentru anumite tipuri de infracțiuni.

/ **PRESEDINTE**

dr. Dragoș ILESCU

București
Nr. 790/03.08.2018